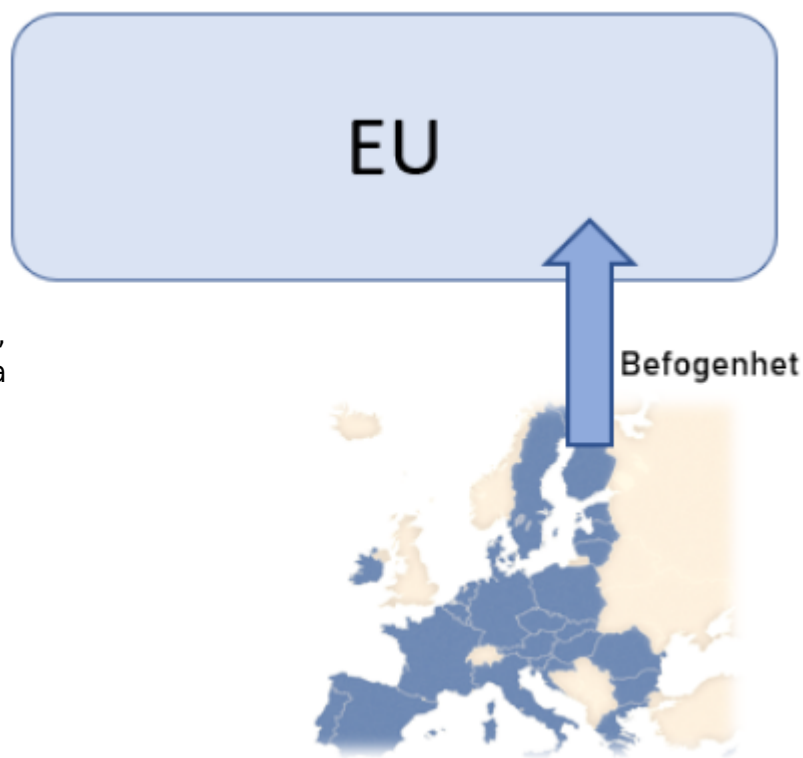

EU:s befogenheter

[EU-rätt](#) - [EU:s befogenheter](#) - [Allmänna rättsprinciper](#) - [EU:s institutioner](#) - [EU:s lagstiftning](#) - [EU:s rättsordning](#) - [EU-domstolen](#)

Tilldelade befogenheter

Vad EU får göra, och särskilt lagstifta kring bestäms genom att medlemsländerna ger EU kompetens att lagstifta. I fördragen har medlemsländerna bestämt vilka politikområden som EU kan lagstifta inom. Detta genom att medlemsländerna har tilldelat EU befogenheter att göra detta. Det är alltså inte EU, på egen hand, som avgör vilka ansvarsområden man ska gå lagstifta inom utan de är de 27 medlemsländerna som avgör detta.

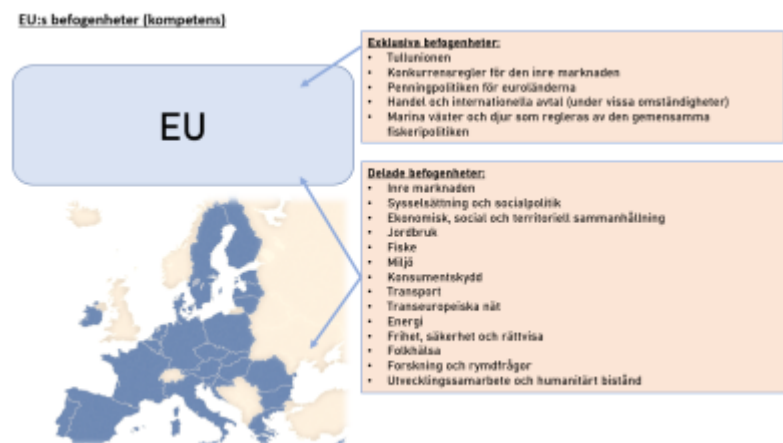
Det innebär att om att EU ska få ytterligare kompetens, som man idag inte har, måste medlemsländerna tilldela nya befogenheter till EU.

En konsekvens av att medlemsländerna har tilldelat EU befogenheter att lagstifta innebär delvis att man har lämnat ifrån sig en del av sin egen möjlighet att lagstifta, men detta gäller enbart inom vissa specifika områden. EU:s möjlighet att lagstifta är uppdelad på olika nivåer, eller befogenheter.

En sista viktig aspekt är att EU har som uppdrag att uppnå de gemensamma målen som beskrivs i fördragen. Det innebär att EU endast får lagstifta i områden som faller inom EU:s kompetens om det är för att främja och nå de gemensamma målen.

Olika nivåer av tilldelade befogenheter

- Exklusiv befogenhet
- Delad befogenhet
- Befogenhet att stödja, samordna eller komplettera medlemsländernas åtgärder

Exklusiv befogenhet

Inom de exklusiva befogenheterna hittar vi områden som endast EU kan lagstifta om. T ex hittar vi frågor om tullunionen. Dessa frågor är av sådan karaktär att de bästa behandlas på EU-nivå. Om varje land skulle få möjlighet att själv bestämma om tullar skulle det vara svårt att uppnå målet med den inre marknaden.

Exklusiv befogenhet (artikel 3 i EUF-fördraget) – bara EU kan handla.

- Tullunionen
- Konkurrens – regler som behövs för att den inre marknaden ska fungera
- Penningpolitik – för de medlemsländer som har euron som valuta
- Bevarandet av havets biologiska resurser inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken
- Gemensam handelspolitik
- Internationella avtal

Delad befogenhet

När det gäller områden som hör till de delade befogenheterna så är det inte lika givet att dessa politikområden bästa behandlas på EU-nivå. Istället delas möjligheten att lagstifta inom dessa områden mellan EU och medlemsstaterna. Hur man avgör vilken nivå som lagstiftar går att läsa om mer nedan, men i korthet är det subsidiaritetsprincipen som ska vara vägledande.

Om ändamålet med lagen kan uppfyllas bättre på EU-nivå, ska EU lagstifta. Om ändamålet med lagen blir bättre uppfyllt på nationell nivå ska medlemsland lagstifta.

Delad befogenhet mellan EU och medlemsländerna (artikel 4 i EUF-fördraget) – medlemsländerna kan agera bara om EU väljer att inte göra det.

- Inre marknaden
- Socialpolitik – bara de aspekter som anges i EUF-fördraget
- Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning
- Jordbruk och fiske – utom bevarandet av havets biologiska resurser
- Miljö
- Konsumentskydd
- Transport

- Transeuropeiska nät
- Energi
- Område med frihet, säkerhet och rättvisa
- Folkhälsa – säkerhetsfrågor av gemensamt intresse, bara de aspekter som anges i EUF-fördraget
- Forskning, teknisk utveckling och rymden
- Utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd

Befogenhet att stödja, samordna eller komplettera medlemsländernas åtgärder

Inom dessa områden får inte EU lagstifta, men kan vidta åtgärder för att just stödja eller samordna inom följande områden:

- Skydd och förbättring av människors hälsa
- Näringsliv
- Kultur
- Turism
- Utbildning, ungdomsfrågor och idrott
- Civilskydd
- Administrativt samarbete

From:

<https://juridik.kristiansen.nu/> - Juridik på gymnasiet

Permanent link:

https://juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=eu_raett:grundlaeggande&rev=1701178362

Last update: 2023/11/28 13:32

